

UZ PREDSTAVLJANJE GEOPORTALA KULTURNIH DOBARA REPUBLIKE HRVATSKE

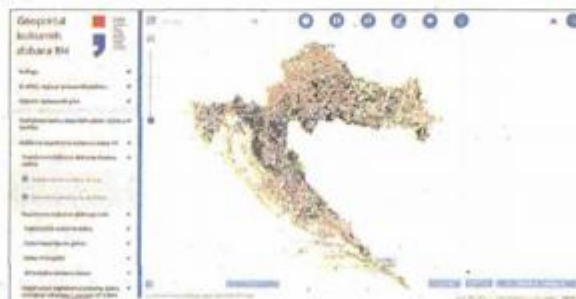
Brzo i jednostavno do podataka

Novi sustav kulturnih dobara Republike Hrvatske Geoportal predstavljen je na skupu o obnovi graditeljskog nasljeđa u organizaciji Ministarstva kulture i medija i Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu 20. travnja, u vijećnici fakulteta. Otvarajući skup ministrica Nina Obuljen Koržinek predstavila je portal te pohvalila kolege koji su prikupljali grad u oštećenim kulturnim dobrima, ali i pripadnike Civilne zaštite te Gorske službe spašavanja. Geoportal će rasteretiti konzervatorsku službu, a nada se da će se realizirati planovi o pokretanju specijalističkog studija graditeljske baštine. Ministarstvo ima velike ciljeve s alatom koji građanima i stručnjacima daje uvid u digitalne podatke kulturnih dobara i planira ga dalje razvijati.

Ravnateljica Uprave za arhive, knjižnice i muzeje Ministarstva Anuška Deranja Crnokić predstavila je kratko tehnički aspekt Geoportala, koji je dio cjeline registra kulturnih dobara. Portal postaje središnje mjesto pristupa prostornim podacima o nepokretnim kulturnim dobrima koje je razvilo Ministarstvo kulture i medija. Pruža podatke i o podvodnoj i arheološkoj baštini, a cilj mu je omogućiti brz i jednostavan pristup i georeferencijskim podacima. Na njemu je moguće pronaći kulturno dobro s pomoću unosa adrese ili katastarske čestice, kao i pozicioniranje na karti s pomoću računala, tableta, mobitela i ostalih uređaja. Moguće mu je pristupiti preko vlastite adrese i preko stranica Ministarstva kulture i medija.

Geoportal je bio u nastajanju nekoliko godina prije no što su središnju Hrvatsku pogodili zemljotresi, koji su ga učinili još potrebnijim, upozorio je ravnatelj Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija Davor Trupković. Iskustva s ranijim registrom ratne štete pomogla su pri izradi tog registra štete od potresa. Ministarstvo se zalaže da i indirektno pogođene županije dobi-

ju sredstva iz Fonda solidarnosti EU. Govorilo se i o možebitnim spomenicima potresu, koji se ne bi isplatili popravljati zbog položaja na samu rasjedu, kao što je primjerice crkva rođenja Blažene Djevice

Geoportal dio je cjeline Registra kulturnih dobara

Marije u Granešini u Gornjoj Dubravi. Valja upozoriti da ostaje još samo deset mjeseci za korištenje sredstava iz Fonda solidarnosti EU.

Dekan Geodetskog fakulteta Almin Đapo predstavio je nove tehnologije kao što su 3D-lasersko skeniranje, fotogrametrija i izrada 3D-modela pojedinačnih kulturnih dobara. Trodimenzionalno snimanje i modeliranje omogućava ispitivanje rastezljivosti novih materijala u odnosu na postojeću konstrukciju. Da nema takva ispitivanja, ne bi bilo moguće znati kako će se različiti materijali rastezati u slučaju potresa.

Ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda Tajana Pleše i pomoćnik ravnateljice za nepokretnu baštinu Boris Mostarčić predstavili su aktivnosti restauratora i suradnju s konzervatorima. Djelatnici Zavoda bili su na terenu odmah nakon potresa u Petrinji, a 7. siječnja Gradski muzej u Sisku bio je spreman za prihvata umjetnina iz teže stradalih objekata. Kazali su kako su kolege koji su popisivali ratne štete pomogli pri izradi popisa šteta od zemljotresa, a njihovo iskustvo bilo je dragocjeno u novim nesrećama koje su nas pogodi-

le. Posebna zahvala upućena je i talijanskim Plavim kacigama, radnoj skupini sastavljenoj od pripadnika vojske i civila, specijaliziranih za suzbijanje ilegalne trgovine kulturnim artefaktima i spašavanje vrijednih predmeta u hitnim situacijama.

Ivana Katurić s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu predstavila je Europski zeleni plan u sklopu Nacionalnoga plana oporavka kojem je cilj, među ostalim, dekarbonizacija zgrada, očuvanje krajolika i promicanje biološke raznolikosti, ruralni razvoj, razvoj agrotehnologije, očuvanje tradicionalnog sjemena i pasmina te tradicionalna akvakultura i poljoprivredne vještine.

Prostor Sisačko-moslavačke županije područje je vrijedne drvene arhitekture u našoj domovini, rekla je Sanja Lončar s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. No ionako zapušten prostor stradao je u ratu, u poplavama 2014. i u nedavnim potresima. Ta županija nažalost predvodi u broju napuštenih zgrada. Prisutna je devastacija *privremenim* objektima te krađa i preprodaja povijesno vrijedna materijala. Naglašena je, među ostalim, potreba za zaštitom i očuvanjem prirodne i kulturne baštine, upravljanjem praznom, napuštenom i neiskorištenom imovinom, uspostavom Centra ili Zavoda za cjelovitu obnovu, izgradnju i revitalizaciju potresom pogođena područja s interdisciplinarnim timom stručnjaka po uzoru na Zavod za obnovu Dubrovnika, osnovan nakon potresa 1979.

Iako nam nedostaje kvalificiranih izvođača, obnova je moguća. Vukovar je primjerice nakon rata godinama stajao netaknut, izlagan i vremenskim nepogodama, pa je ipak uspješno obnovljen. Nadajmo se da će Hrvatska nakon zadnjih nepogoda imati i nekog mecenu kao što je bio Guido Pongratz, koji je bio mecena i jamac za kredit koji je Zagreb morao podići nakon potresa 1880.

JURKO MAROEVIĆ